

La flora escapada

La passió per la flora catalana va més enllà de les plantes que creixen de manera natural en boscos, prats, matollars o dunes litorals. La passió pel món vegetal també es conrea en petits reductes de terra abraçats per testos de ceràmica, argila o plàstic que tenim a les terrasses, balcons o patis de casa nostra. Aquestes plantes també formen part del nostre dia a dia, les cuidem, les reguem, ens assegurem que no els falti res i fins i tot hi ha qui els parla. Però, de quantes plantes diferents parlem? Podríem llistar la diversitat florística de casa?

En una terrassa, un balcó o fins i tot a l'ampit de la finestra, hom hi pot posar un test amb geranis, clavells, margarides, caputxines, gazànies... Per posar un exemple, si en un balconet florit del carrer hi podem comptar cinc testos, més un al costat de la finestra i quatre plantes que s'entreveuen al menjador, podem sumar fàcilment deu espècies de plantes. I si ara augmentem la visió i ens fixem en el bloc de pisos del davant o en el nostre carrer o en el barri o poble en què vivim? Quina diversitat de flora ornamental hi ha al nostre entorn?

De cop i volta, en un dia de tempesta i fort vent, o una tarda en què netegem el jardí, un propàgul o una llavor de les nostres plantes traspassa la tanca de casa i viatja fins a territori ignot. Amb sort, aquesta petita planta o sement tindrà a vegades la capacitat d'arrelar i trobarem, amb el temps, una planta que esperàriem veure créixer en un test, enmig d'un prat o d'un descampat, sense saber com hi ha anat a parar. Aquest individu foraster que ha sobreviscut al canvi d'hàbitat i ara forma part del paisatge vegetal, el considerarem una espècie *escapada* d'alguna casa i ens trobarem amb el dubte de si hauria de ser allà o no, o si l'hauríem d'arrencar o deixar que prosperi.

Aquest dubte també ens fa demanar si hauríem d'incloure el tàxon en els catàlegs florístics d'una regió, perquè durant molts anys potser no hi hem posat l'atenció necessària. Un dels primers estudis acurats en aquesta temàtica va ser la tesi doctoral de la Dra. Teresa Casasayas, de 1989, sobre la flora al·lòctona de Catalunya. Actualment, les noves publicacions i catàlegs sobre flora al·lòctona, així com la problemàtica de les espècies invasores, constaten el fet que ja fa anys que un gran nombre de plantes *escapades* o *introduïdes* comencen a formar part integrada del nostre paisatge. La qüestió –que deixem oberta– és si creiem que hem de considerar aquestes plantes com a part de la flora catalana o no.

Viu, gaudeix i aprèn amb la nostra flora

Grup de treball d'Editors